

rentantu obce — st-li osobně žádných povinností neuložily, a že také st-l svým jménem v adm. řízení jako strana nevystupoval; není tedy st-l podle §§ 2 a 5 zák. o ss svým jménem ke stížnosti na tento soud oprávněn. Jako pouhý orgán obce na ochranu nějakých práv tomuto orgánu příslušejících nemůže vůbec před tímto soudem vystupovati, poněvadž orgán nemaje právní osobnosti, již pojmově nemůže tvrditi porušení svých subj. práv (§ 2 zák. o ss).

Posléze nelze pak přijati stížnost obce, kterou st-l podává jen v zastoupení obce jako její starosta, poněvadž nehledě k tomu, že st-l netvrdí porušení práv obce, nýbrž porušení práv vlastních — není vykázáno, že měst. rada jako orgán k tomu dle § 7 zák. ze 7. února 1919 č. 76 Sb. příslušný o podání stížnosti se usnesla.

Č. 5793.

Z á v a d n é n á z v y: Podle § 26 zák. č. 50/1923 lze obci naříditi, aby z pamětní desky umístěné v radnici odstraniti dala slova »za panování J. V. Františka Josefa I., císaře rak....

(Nález ze dne 17. června 1926 č. 12.687).

P r e j u d i k a t u r a: Boh. 4596 adm.

V ě c: Městská obec N. proti ministerstvu vnitra stran odstranění závadného nápisu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Výměrem z 30. října 1923 nařídila osp v K. na základě § 26 zák. na ochranu republiky z 19. března 1923 č. 50 Sb. měst. úřadu v N., aby nápis »Während der Regierung S. M. Franz Josef I. Kaisers von Österreich« na pamětní desce, umístěné na schodišti měst. radnice a obsahující dále údaje, dle čí plánů a za úřadování kterých funkcionářů obecních radnice byla vystavěna, odstranil. Příkaz tento byl v cestě instanční nař. rozhodnutím potvrzen, poněvadž jde o pamětní desku umístěnou na veřej. místě, a pozastavená slova obsahují připomínku na panovníka, v němž stělesněn byl tehdejší monarchický vládní systém a idea státu rak., tudíž připomínku skutečnosti rázu protistátního.

Stížnost podaná do tohoto rozhodnutí — — — — — namítá, že žal. úřad beze všeho podkladu má za to, že sporná pamětní deska byla zřízena členu habsburské dynastie, resp. má ráz protistátní.

Ani v tomto směru nelze stížnosti dáti za pravdu. Příkaz obci daný nevztahuje se na celou pamětní desku umístěnou na schodišti měst. radnice, nýbrž toliko na slova nápisu »Während der Regierung S. M. Franz Josef I., Kaisers von Österreich«. Žal. úřad uznává tato slova závadnými proto, že vyjadřují vztah k býv. císaři, v němž stělesněn byl tehdejší monarchický vládní systém a idea státu rak., a připomínají tedy skutečnost rázu protistátního. Podle § 26 zák. na ochranu republiky může úřad naříditi odstranění památek za uvedených tam předpokladů, jsou-li rázu protistátního nebo jsou-li zřízeny některému členu panovníckých rodin dále zmíněných. Z tohoto textování patrné, že příkaz odstranění památky není podmíněn tím, aby byly splněny oba předpoklady právě uvedené, nýbrž že stačí, byla-li památka buďto zřízena

některému členu zmíněných tam rodin a n e b o je-li rázu protistátního. Žal. úřad přijímá toliko alternativu posléze uvedenou. Je tedy otázkou pouze, lze-li pozastavená slova, vyrytá na pamětní desce radnice, pokládati důvodně za památku rázu protistátního.

Za památku rázu protistátního dlužno pokládati každý předmět, který je způsobilý vyvolávat i a ž i v i t i představu a myšlenku, přičítací se ideí a existenci státu čsl. (Srovn. nález Boh. 4596 adm.). Nápis »Za panování J. V. Františka Josefa I. císaře Rakouského« na pamětní desce v radnici podle svého obsahu a účelu dává výraz skutečnosti, že tehdy obec N. byla poddána vládě císaře Rak., a zároveň obsahuje projev zvláštní oddanosti tomuto mocnáři, když — jak je notorické — obyčej, vyznačovat na pamětních deskách panovníka, za jehož panování ta která památná událost se stala, měl svůj zřejmý důvod právě v intenci vysloviti při takové příležitosti okázale loyaltitu a oddanost panujícímu monarchovi a jeho rodu.

Úsudek, že nápis vyznačující takovéto skutečnosti, je způsobilý vyvolat představu a pocity podobné, jaké jím v době jeho zřízení měly býti vyjádřeny a probuzeny, není zajisté nelogický. Rovněž není pak pochybnosti, že takovéto představy a pocity jsou v rozporu s myšlenkami a tendencemi, na nichž spočívá stát. čsl. Úsudek žal. úřadu, že pozastavená slova na pamětní desce radnice v N. obsahují památku rázu protistátního, je tedy plně odůvodněn.

Č. 5794.

Zdravotnictví. — Stavební právo. — Administrativní řízení (Pok. Rus): Rozhodnutí župního úřadu není konečným ve věci vyzvání obyvatelů domu k vyklizení jeho pro nebezpečí požáru a pro život podle § 11 zák. čl. XIV : 1876.

(Nález ze dne 17. června 1926 č. 12.753).

V ě c: Vdova po Františku T. a spol. v Berehově proti županskému úřadu v Mukačevě stran vyprázdňení obytných místností.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vady řízení.

D ů v o d y: K oznámení Eugena T. a jeho manželky, že jejich dům v Beregsázu... jest ve stavu požáru i životu nebezpečném, prohlásil měst. úřad v B. místnosti obydlené st-li za nebezpečné pro život a vyzval tyto nájemníky, aby si obstarali co nejdříve jiný způsobilý byt, jelikož v nynějším bytě za eventuálně nastalé škody a neštěstí ani majitel ani úřad nemůže převzít odpovědnost. Nař. rozhodnutím zamítnuto v postupu instancí odvolání st-lů na základě § 11 zák. čl. XIV : 1876 z důvodů první stolice. K rozhodnutí tomu připojeno právní poučení, že ve smyslu § 3 zák. čl. XX : 1901 jest rozhodnutí toto konečným.

O stížnosti na toto rozhodnutí uvážil nss takto:

Nss musil především zkoumat, zda napadnutý výrok je rozhodnutím podle § 5 zák. o ss.